

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

Toodete ligipääsetavus

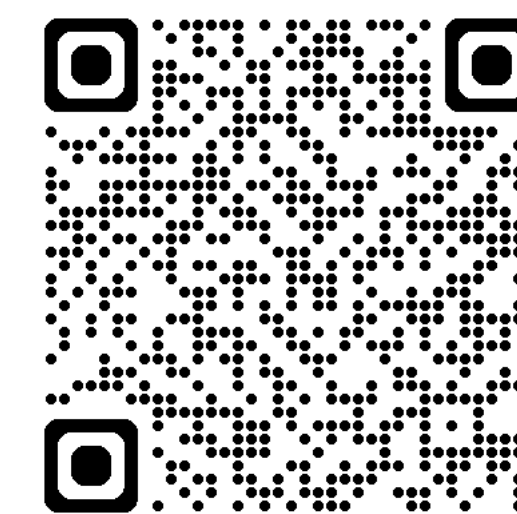
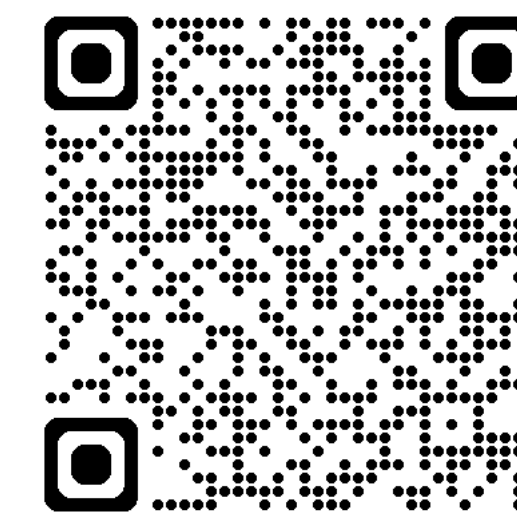
Elina Jõgi

22.10.2024

Kohalduvad õigusaktid

- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2019/882 „toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta“
- Toodete ja teenuste ligipääsetavuse seadus (LPS)
- Määrus nr 45 „Toote ja teenuse funktsionaalsed ligipääsetavusnõuded ja nõuded nende kohta antavale teabele“
- Määrus nr 46 „Ettevõtja ebaproportsionaalse koormuse hindamise kriteeriumid ja ligipääsetavusnõuete kohaldamata jätmisest teavitamise kord“
- Toote nõuetele vastavuse seadus (TNVS)

Mis toodetele nõuded kehtivad?

ISETEENINDUSTERMINAL

1. e-luger;
2. makseterminal;
3. piletiautomaat;
4. registreerimisautomaat;
5. sularaha- või makseautomaat;
6. teavet pakkuv interaktiivne iseteenindusterminal;
7. tarbija terminalseade, mida kasutatakse ligipääsuks audiovisuaalmeedia teenusele (näiteks digiboksid);
8. tarbija terminalseade, mida kasutatakse elektroonilise side teenuse osutamisel (näiteks ruuterid, modemid);
9. arvuti riistvarasüsteem ja selle operatsioonisüsteem (näiteks sülearvuti).

Nõuete kohaldumine

28. juuni 2025

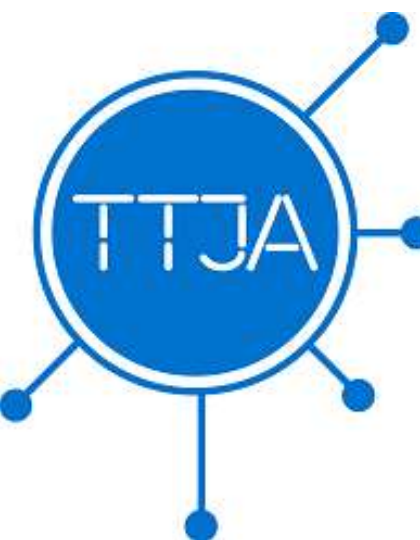
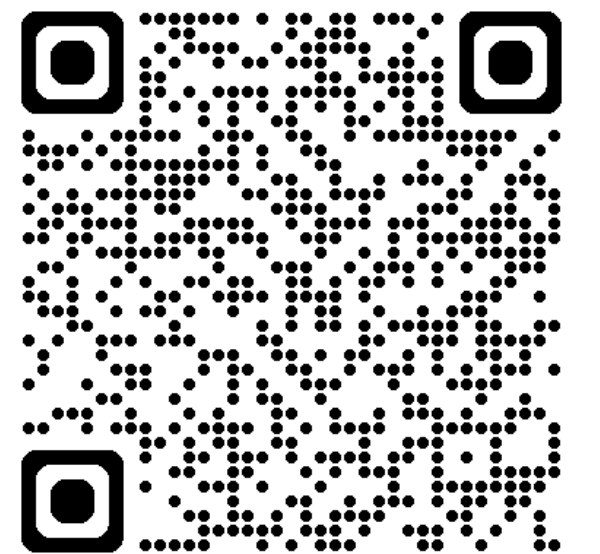
Iseteenindusterminali erand

Teenuseosutaja erand

Ligipääsetavusnõuded toodetele

- Üldistavad nõuded
 - §6 Nõuded tootega seotud teabe esitamisele
 - §7 Nõuded toote funktsionaalsusele ja kasutajaliidesele
 - §8 Nõuded toote pakendile
- Konkreetsed nõuded
 - Iseteenindusterminal
 - E-luger

Ettevõtjate kohustused

TOOTJA

1. Enne toote turule laskmist koostab toote kohta tehnilise dokumentatsiooni ja teeb/laseb teha toote vastavushindamise
2. Säilitab tehnilist dokumentatsiooni ja vastavusdeklaratsiooni viis aastat pärast toote turule laskmist
3. Tagab, et tootega kaasas olevad juhised/teave/märgistus on selged, arusaadavad ja mõistetavad
4. Kui ilmneb, et toode ei vasta ligipääsetavusnõuetele, teavitab ta TTJA-d
5. Säilitab andmeid mittevastavate toodete ja seonduvate kaebuste kohta

IMPORTIJA

1. Tagab, et vastavusdeklaratsiooni koopia ja tehniline dokumentatsioon on viis aastat pärast toote turule laskmist kättesaadaval TTJA-le
2. Tagab, et tootega kaasas olevad juhised/teave/märgistus on selged, arusaadavad ja mõistetavad
3. Kui ilmneb, et toode ei vasta ligipääsetavusnõuetele, teavitab ta TTJA-d
4. Säilitab andmeid mittevastavate toodete ja seonduvate kaebuste kohta
5. Toote turustamisel enda nime all lasuvad importijal tootja kohustused

LEVITAJA

Kui turule lastud toode ei vasta ühele või mitmele kohaldatavale ligipääsetavusnõudele, teavitab ta mittevastavusest TTJA-d.
Kohustus teavitada importijat – tootjat

TEENUSEOSUTAJA

Teenuse osutamisel tuleb teenuseosutajal tagada kasutatava toote ligipääsetavus

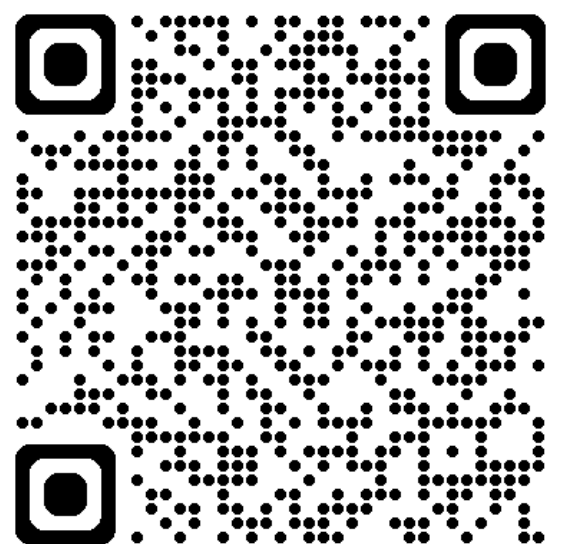
Tootega kaasasolev dokumentatsioon

- Toote tehniline dokumentatsioon
 - Toote üldkirjeldus
 - Loetelu või lahenduste kirjeldus
 - Viited
- Toote vastavusdeklaratsioon
- Toote vastavusmärgis kinnitatakse tootele

Ebaproportsionaalne koormus

- Toote täielik muutmine või ebaproportsionaalne koormus ettevõtjale
- Hindamine
 - Netomaksumuse ja toote tootmise, turustamise või importimise kogukulu suhe
 - Kulude ja tulude suhe võrrelduna eeldatava kasuga
 - Netomaksumuse ja netokäibe suhe
- Mikroettevõtja definitsioon
- Hindamistulemused säilitada 5 aastat
- TTJA teavitamine kirjalikult

Mõned näited materjalidest

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

Iseteenindus terminalid

Mida tuleb silmas pidada?

Nõutele vastav iseteenindusterminal	Nõutele mittevastav iseteenindusterminal
<p>TEKST KÕNEKS TEHNOLOOGIA Terminal peab sisaldama abitehnoloogiat, mis loeb ekraanile ilmuvat teksti ette.</p>	<p>TEKST KÕNEKS TEHNOLOOGIA Teksti ei loeta kõneks ja seetõttu jäävad infost ilma osad erivajadustega inimeste grupid.</p>
<p>ISIKLIKUD KÕRVAKLAPID Terminal peab võimaldama isiklike kõrvaklappide ühendamise.</p>	<p>ISIKLIKUD KÕRVAKLAPID Kasutaja privaatsuse nõuet rikutakse ja tema informatsioon on kuulda kõigile terminali ümbruses.</p>
<p>REAGEERIMISAEG Piiatud reageerimisaja korral peab terminal hoiatuse andma mitme meelega tajutaval viisil.</p>	<p>REAGEERIMISAEG Reageerimisaja lõppemise hoiatus ei ole edastatud mitme meelega tajutaval viisil.</p>
<p>KASUTUSAEG Terminal peab võimaldama pikendada kasutamiseks mõeldud aega.</p>	<p>KASUTUSAEG Terminal ei võimalda kasutajat oma toiminguid jätkata aja lõppedes.</p>
<p>ERISTATAV Terminal peab olema selgelt nähtav (kontrastne) ning klahvid ja nupud peavad olema kompimise teel kergesti eristatavad.</p>	<p>ERISTATAV Terminalis kasutatakse värviskeema, mis ei ole selgelt nähtavad ja kasutaja ei saa terminali komponente selgelt eristada.</p>
<p>HELISIGNAALID Terminal peab helisignaale kasutamisel olema ühilduv erivajadustega inimeste abivahendite ja tugitehnoloogiatega.</p>	<p>HELISIGNAALID Kasutaja privaatsuse nõuet rikutakse ja tema informatsioon on kuulda kõigile terminali ümbruses.</p>
<p>LIGIPÄÄS Terminali ligipääsetavuselemendid (tekst-kõneks funktsioon, jm.) on koheselt kättesaadavad puudega inimeste jaoks.</p>	<p>LIGIPÄÄS Kasutaja peab täiendavaid samme tegema, et rakendada ligipääsetavuselemente (tekst-kõneks funktsioon, jm.).</p>

NÕUETELE LISANDUVAD
Standardi EN 301 549 nõuded, üldised ligipääsetavusnõuded, toote üldnõuded kasutusjuhendile ja tootel väljatoodud teabele

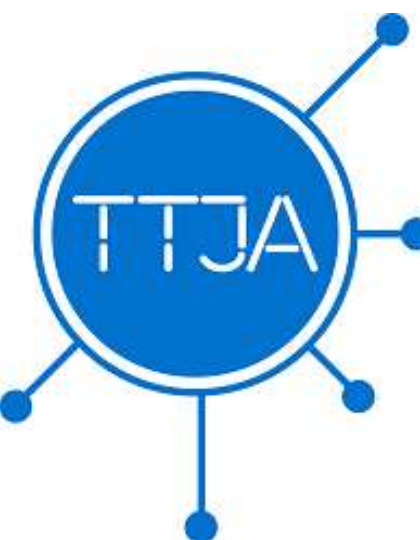
E-LUGERID

MIS ON E-LUGER?
E-luger (elektrooniline luger) on seade, mis on mõeldud elektrooniliste raamatute (e-raamatute) lugemiseks. Tavaliselt on e-lugeril spetsiaalne ekraan, mis imiteerib paberil teksti ja kasutab e-tindi tehnoloogiat (e-ink), et pakkuda silmadele mugavat lugemiskogemust, sarnaselt traditsioonilisele raamatule.

ERINÕUE E-LUGERILE
E-lugeril peab olema tekst-kõneks funktsioon. Tekst-kõneks funktsioon loeb e-lugeris oleva teksti valjusti ette, et saaksid seda kuulata.

Lisaks erinõudele kehtivad e-lugerile ka funktsionaalsed ligipääsetavusnõuded ja nõuded seadme kohta antavale teabele

Nõuded e-lugerile hakkavad kehtima 2025. aasta 28. juunist

Lõpetuseks

Koostöö

Hanna.rattasepp@ttja.ee
Elina.jogi@ttja.ee
info@ttja.ee

28. juuni 2025

Aitäh!

Koos loome ligipääsetavama,
ohutuma ja
õiglasema Eesti!

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET